

Petteri Haveri
2.12.2022

Eduskunnan talousvaliokunta

Viite: Jatkokirjelmä UJ 34/2022 vp - U 57/2021 vp

Lausunto ehdotuksesta asetukseksi hiilirajamekanismista (CBAM)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Energiateollisuus ry:n (ET) lausuntoa koskien jatkokirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta asetukseksi hiilirajamekanismista.

Lausunto

Pidämme tervetulleena CBAM-trilogi-neuvotteluiden edistymistä. Ymmärrämme Suomen ja neuvoston varovaisuuden laajentaa CBAM soveltamisalaa laajempaan kategoriaan tuotteita ja/tai epäsuoriin päästöihin uuden mekanismin käyttöönoton ensimmäisessä vaiheessa.

Vedyn kohdalla ehdottaisimme Suomelle hieman avoimempaa kantaa. Vaikka vedyntuonti tällä hetkellä EU-alueelle on vähäistä, on useissa kolmansissa maissa huomattavia suunnitelmia lisätä vedyntuotantoa ja vientiä. Suomessa on hyvät edellytykset olla merkittävä vedyntuottaja, ja tuonti kolmansista maista voi syrjäyttää käytännössä päästötöntä Suomessa ja muualla EU:ssa tuotettua vetyä päästöintensiivisemmällä vedyllä. CBAM kannustaisi kolmansissa maissa jo nyt investointisuunnitelma-vaiheessa kiinnittämään huomiota vedyntuotannon päästöihin.

Tarvittaessa epäsuorat päästöt olisi vedyn osalta mahdollista sisällyttää laskentaan jo nyt. Elektrolyysivedyn tuotannon epäsuorien päästöjen laskennassa voisi hyödyntää CBAMin tuontisähkön sääntöjä. Sinisen vedyn tuotannon ja siirron päästöt voisi todentaa valmistelussa olevan metaaniasetuksen menetelmillä. Myös valmistelussa olevassa maakaasumarkkinadirektiivissä ilmoitetaan, että vähähiiliselle vedylle tulee laskentasäännöt delegoituna säädöksenä vuoden 2024 loppuun mennessä.

Ehdotammekin Suomen kantaa muutettavaksi esimerkiksi seuraavasti:

"Ehdotetuista uusista soveltamisalan tuotteista hiilirajamekanismia olisi yksinkertaisinta soveltaa vetyyn. Vedyn tuonnin EU-alueelle odotetaan kasvavan huomattavasti kuluvan vuosikymmenen aikana. Kolmansista maista tuotava vety kilpailee suoraan erittäin vähäpäästöisen suomalaisen vedyntuotannon kanssa.

Suomi suhtautuu avoimesti ehdotukseen sisällyttää vety hiilirajamekanismin soveltamisalaan heti käyttöönoton ensimmäisessä vaiheessa."

Käyttöönoton aikataulun siirtämistä vuoden 2024 alkuun pidämme perusteltuna.

Lisätiedot:

Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)